

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
Теорія та практика перекладу
з англійської та другої іноземної мови

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	03 «Гуманітарні науки»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	035 «Філологія»
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	035.041 –Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ Н.М. Іщенко
«___» _____ 20___ р.

Директор Інституту філології
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ О.В. Пронкевич
«___» _____ 20___ р.

Керівник розробки:

Завідувач кафедри
ТПП з АМ
ЧНУ ім. Петра Могили
_____ Г.М.Кузенко
«___» _____ 20___ р.

РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

Керівник закладу-розробника

Ректор ЧНУ імені Петра Могили
_____ Л. П. Клименко

Гарант освітньої програми

Кандидат філологічних наук
_____ Н.І. Лютянська

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО:

Робочою групою Чорноморського національного університету ім. Петра Могили у складі:

- Лютянська Наталія Іванівна – кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови;
- Кузенко Галина Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Чорноморського національного університету ім. Петра Могили (Протокол №___ від «___» _____ 20__ р.)

3. ВВЕДЕНО В ДІЮ:

Наказом ректора Чорноморського національного університету ім. Петра Могили (Протокол №___ від «___» _____ 20__ р.)

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність	035«Філологія»
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Освітня кваліфікація	Бакалавр філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр , спеціальність – Філологія , спеціалізація – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, освітня програма – Теорія та практика перекладу з англійської та другої іноземної мов
Опис предметної області	<p><i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності бакалавра філології є мова(и) (в теоретичному / практичному, синхронному / діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.</i></p> <p><i>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами.</i></p> <p><i>Теоретичний зміст предметної галузі становить система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.</i></p> <p><i>Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</i></p>
Академічні Права Випускників	Навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.

III. Обсяг кредитів

Обсяг освітньої програми у кредитах ЄКТС	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, 3 роки 10 місяців
--	---

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	2. Здатність зберігати та приумножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
	4. Здатність бути критичним і самокритичним.
	5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
	6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
	7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	8. Здатність працювати в команді та автономно.
	9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
	10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
	11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
Спеціальні (фахові, предметні)	1. Усвідомлення структури філологічної науки і її теоретичних основ
	2. Здатність використовувати знання про мову як

компетентності

особливу знакову систему, її природу
3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
12. Здатність до організації ділової комунікації.
13. Знання загальних принципів перекладу, навички та уміння його здійснення.
14. Знання, що виходять за межі лінгвістичних та перекладознавчих (фонові і предметні знання).
15. Здатність здійснювати перекладацький аналіз текстів різних жанрів та стилів.
16. Здатність враховувати міжмовні розбіжності на рівні системи, норми та узусу, долати явища інтерференції в процесі перекладу та на етапі перекладання.
17. Здійснювати усний послідовний переклад і оволодіти основами перекладацького скоропису.
18. Опанування навичок використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу.

19. Використовувати техніку анотування та реферування.
20. Вміння здійснювати письмовий та усний галузевий переклад.

V. Програмні результати навчання

ПРН 1	Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні та для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН 2	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 3	Застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань.
ПРН 4	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності
ПРН 5	Знати систему першої іноземної мови.
ПРН 6	Знати систему другої іноземної мови
ПРН 7	Знати норми української літературної мови і вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 8	Знати норми першої іноземної мови і вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 9	Знати норми другої іноземної мови і вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 10	Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють
ПРН 11	Використовувати першу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ПРН 12	Використовувати другу іноземну мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ПРН 13	Здійснювати перекладацький аналіз текстів різних стилів і жанрів
ПРН 14	Окреслювати основні проблеми перекладознавчих дисциплін, пояснювати їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.
ПРН 15	Демонструвати базові знання з теорії перекладу
ПРН 16	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні факти, інтерпретувати,

	реферувати, анотувати й адекватно перекладати (з першої та другої іноземних мов та з української) усні й письмові тексти різних стилів і жанрів, окрім вузькоспеціальних.
ПРН 17	Планувати і здійснювати дослідження в галузі філології на належному рівні.
ПРН 18	Виявляти і аналізувати специфіку комунікативної ситуації перекладу та її вплив на перекладацькі рішення.
ПРН 19	Здійснювати усний послідовний переклад з першої та другої іноземної мов і володіти основами перекладацького скоропису.
ПРН 20	Демонструвати навички використання інноваційних технологій та різноманітних перекладацьких ресурсів, засобів автоматизації перекладу
ПРН 21	Використовувати техніку анотування та реферування.
ПРН 22	Демонструвати вміння здійснювати письмовий і усний галузевий переклад.

VI. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (100% від кількості годин)
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення дозволяє повністю забезпечити освітній процес протягом всього циклу підготовки за освітньою програмою. Стан приміщень засвідчено санітарно-технічними паспортами, що відповідають існуючим нормативним актам. Комп'ютеризовані робочі місця у Науковій бібліотеці надають можливість доступу до інтернету та локальної мережі як бібліотеки, так і університету в цілому. Студенти також мають змогу користуватися власними ПК з безкоштовною можливістю доступу до мережі інтернет через бездротовий зв'язок (Wi-Fi).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	У Чорноморському національному університеті ім. Петра Могили функціонує потужна система бібліотечно-інформаційного забезпечення. Використовуючи спектр функцій системи LitPro (власна розробка), усі користувачі бібліотеки (студенти, викладачі, науковці) можуть отримати динамічну інформацію щодо наявності базової, іншої рекомендованої літератури та її розміщення, а також мають можливість здійснювати доступ до оцифрованих повнотекстових копій навчальної та методичної літератури. Використання в навчальному

	процесі системи moodle. Наявність авторських розробок (підручників, навчальних посібників, методичних матеріалів) професорсько-викладацького складу.
VII. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Чорноморським національним університетом та університетами України: Національний університет «Києво-Могилянська академія», Національний університет «Острозька академія».
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Чорноморським національним університетом імені Петра Могили та вищими навчальними закладами країн-партнерів: Університет Саарланду (Universität des Saarlandes). Участь у міжнародних програмах з академічного обміну (наприклад, програми Erasmus+ для студентів).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах.

VIII. Перелік компонентів освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОЗП 1	Історія та культура України	4,0	Залік
ОЗП 2	Культура української мови	6,0	Екзамен
ОЗП 3	Філософія	3,0	Залік
Цикл професійної підготовки			
ОФП 1	Вступ до перекладознавства	3,0	Екзамен
ОФП 2	Основна іноземна мова (англійська)	36,5	Екзамен
ОФП 3	Інформаційні технології в спецдисциплінах	3,0	Екзамен
ОФП 4	Друга іноземна мова (німецька)	26	Екзамен
ОФП 5	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3,0	Диф.залік
ОФП 6	Лінгвокраїнознавство-1 (з англійської мови)	4,5	Залік
ОФП 7	Основи наукових досліджень	3,0	Залік

ОФП 8	Практичний курс письмового перекладу -1 (з англійської мови)	7,5	КР, екзамен
ОФП 9	Практичний курс письмового перекладу -2 (з німецької мови)	5,5	Екзамен
ОФП 10	Переклад функціональних стилів-1 (з англійської мови)	7,5	КР, екзамен
ОФП 11	Зіставна фонетика англійської та української мов	3,0	Екзамен
ОФП 12	Переклад функціональних стилів-2 (з німецької мови)	6,5	Екзамен
ОФП 13	Зіставна лексикологія англійської та української мов	3,0	Екзамен
ОФП 14	Зіставна граматики англійської та української мов	3,0	Залік
ОФП 15	Теорія і практика перекладу-1 (з англійської мови)	3,0	Залік
ОФП 16	Теорія і практика перекладу-2 (з німецької мови)	3,0	Залік
ОФП 17	Зіставна стилістика англійської та української мов	4,0	Екзамен
ОФП 18	Типи усного перекладу-1 (з англійської мови)	3,0	Екзамен
ОФП 19	Основи синхронного перекладу-1 (з англійської мови)	4,0	Залік
ОФП 20	Вступ до мовознавства	3,0	Екзамен
ОФП 21	Латинська мова	5	Екзамен
ОФП 22	Вступ до літературознавства	3,0	Екзамен
ОФП 23	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4,5	Екзамен
ОФП 24	Історія зарубіжної літератури та культури	4,5	Залік
1.	Ознайомча практика	3	Диф.залік
2.	Виробнича практика -1	6	Диф.залік
3.	Виробнича практика – 2	6	Диф.залік
Загальний обсяг обов’язкових компонентів:		180	
Дисципліни вільного вибору студента			
ВБП 1	Дисципліна 1:	3,0	Залік
	Етикет ділового спілкування		
	Тайм менеджмент, самоорганізація та		

	розвиток		
	Вступ до риторики та усного публічного мовлення		
	Міжкультурна комунікація у глобалізованому вимірі		
ВБП 2	Дисципліна 2:	3,0	Залік
	Релігія і література		
	Психоаналіз і літературознавство		
	Естетика і філософія літератури non-fiction		
	Інтермедіальні студії		
	Мова та історія в ретроспективі і перспективі		
ВБП 3	Дисципліна 3:	3,0	Залік
	Магія і література		
	Література і цивілізація - філософські і моральні аспекти		
	Акмеологія - наука про вищі можливості людини		
	Сучасні медіа та критичний дискурс-аналіз		
ВБП 4	Дисципліна 4:	3,0	Залік
	Медіа-інформаційні технології		
	Бізнес комунікація: перекладацький аспект		
	Теорія мовленнєвих актів та медіа-комунікація		
	Аудіовізуальні репрезентації американської культури		
	Кінопродукція та комп'ютерні ігри: особливості аудіовізуального перекладу		
<i>Вибірковий блок А</i>			
ВБП 5	Сучасна література країн, мова яких вивчається (англійська)	9,0	Екзамен
ВБП 6	Переклад функціональних стилів- 2 (з німецької мови)	10,0	Екзамен
ВБП 7	Лінгвокраїнознавство-2 (з німецької мови)	7,0	Залік
ВБП 8	Практичний курс письмового перекладу-2 (з німецької мови)	22,0	Екзамен
<i>Вибірковий блок Б</i>			
ВБП 9	Сучасні західноєвропейські літератури	9,0	Екзамен
ВБП 10	Практична стилістика німецької мови	10,0	Екзамен

ВБП 11	Лінгвокультурологія (німецькомовний курс)	7,0	Залік
ВБП 12	Практичні аспекти міжкультурної комунікації (німецькомовний курс)	22,0	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонентів:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

Пояснювальна записка

Програма підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» ступеня бакалавр загальним обсягом 240 кредитів ECTS передбачає оволодіння студентами 35 навчальними дисциплінами, проходження ознайомчої, виробничої практики на третьому та четвертому курсах і проведення підсумкової атестації у формі складання атестаційного екзамену з теорії та практики перекладу - 1 (з англійської мови), атестаційного екзамену з теорії та практики перекладу - 2 (з німецької мови).

Обов'язкова частина навчального плану має обсяг 180 кредитів ECTS (73,2%) і включає 27 дисциплін, ознайомчу та дві виробничі (15 кредитів).

Вибіркова частина навчального плану має обсяг 60 кредитів ECTS (26,8%) і включає дисципліни вільного вибору студента циклу загальної (12 кредитів) та професійної підготовки (блоки А і Б) (48 кредитів).

Бакалавр-філолог може працювати у різних галузях господарства, де потрібні послуги з перекладу (перекладацькі бюро, підприємства державної та приватної форм власності, державні установи), а також в науковій, літературно-видавничій та освітній галузях, у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.

ІХ. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми спеціальності 035 «Філологія» проводиться у формі складання двох атестаційних екзаменів: з теорії та практики перекладу - 1 (з англійської мови) та з теорії та практики перекладу - 2 (з другої іноземної мови) і завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. Атестація здійснюється відкрито і публічно
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою.

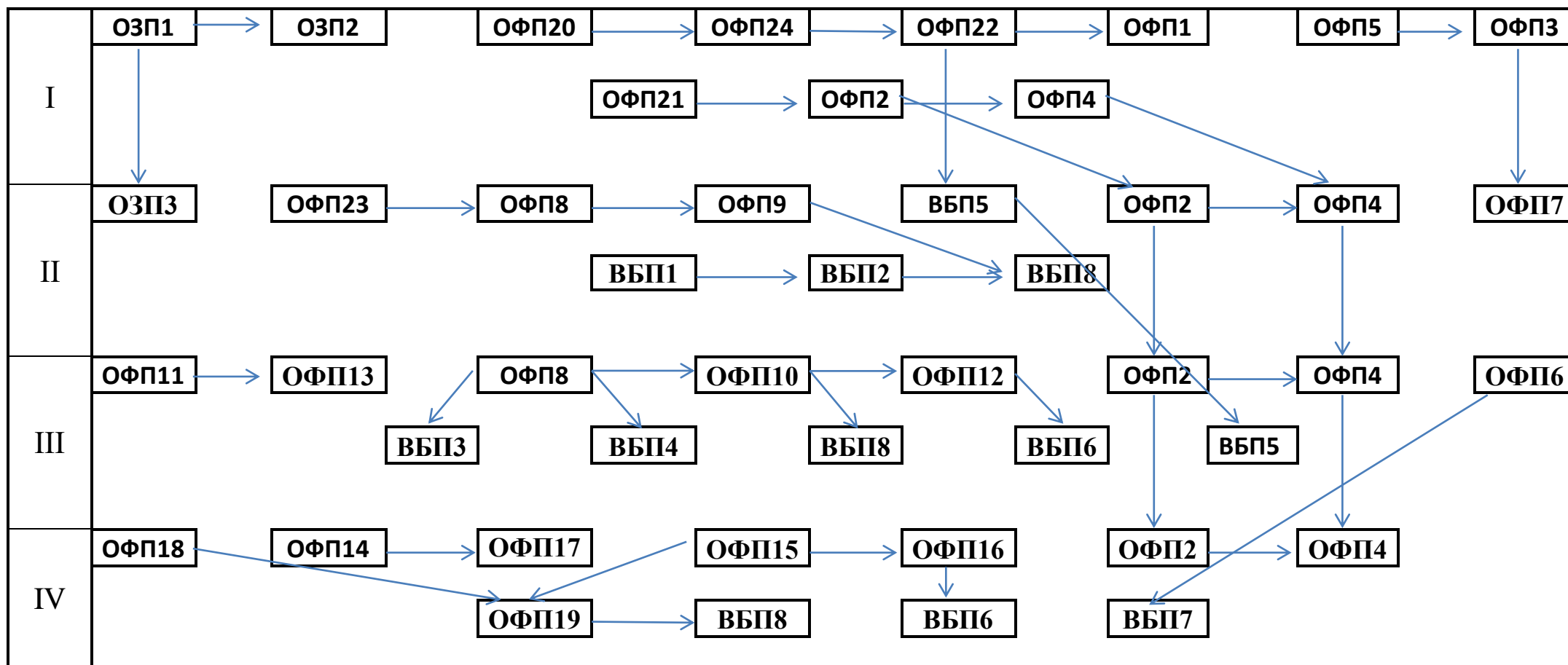
Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія». – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16>;
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>;
6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>;
7. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>;

Додаткові інформаційні джерела:

1. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт. В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.;
2. Національний освітній глосарій: вища освіта / Авт.-уклад.: І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш та ін.; за редакцією Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. – 100 с.;
3. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с.;
4. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача / пер. з англ.; за ред. докт. техн. наук, проф. Ю. М. Рашкевича та докт. пед. наук, доц. Ж. В. Таланової. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.;
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с.;
6. International Standard Classification of Education (ISCED 2011). – Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2012. – Режим доступу: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>;
7. [ISCED Fields of Education and Training 2013 \(ISCED-F 2013\)](http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced). – Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2014. – Режим доступу: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>

Рис. 1 Структурно-логічна схема спеціальності

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+	+	+	+
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	+	+	+	+
3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	+
4. Здатність бути критичним і самокритичним.			+	+
5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.	+	+		+
6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	
7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.				+
8. Здатність працювати в команді та автономно.			+	+
9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	
10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		
11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях		+		+
12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	
13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.	+	+		+
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.	+			
2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.	+	+		+
3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).	+	+		+
4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	+	+		+
5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури..	+	+		+
6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	+	+	+	+
7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).	+	+		+
8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.	+	+	+	
9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.	+	+	+	+
10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.	+	+		+
11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.	+	+	+	+
12. Здатність до організації ділової комунікації.	+	+	+	+

Таблиця 2. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Літературна	Загальні компетентності													Спеціальні (фахові) компетентності											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	+			+					+	+		+	+	+						+		+	+		+	+
2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	+			+	+	+	+		+	+	+		+	+							+				+	
3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	+				+	+	+	+	+		+		+													
4. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.	+	+	+								+															
5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.	+	+	+	+	+				+	+			+								+				+	+
6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	+			+					+	+	+	+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+
7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+		+						+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.	+		+									+	+	+	+	+	+		+	+				+	+	
9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.	+											+	+	+				+		+	+			+	+	

